

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมนํ้ายางของประเทศไทยถือได้ว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อรายได้ของประเทศ อย่างไรก็ตามนํ้ายางส่วนใหญ่ถูกส่งออกในรูปของวัตถุดิบ ซึ่งมีมูลค่าต่ำมากเมื่อเทียบกับมูลค่าของผลิตภัณฑ์ยาง ดังนั้นประเทศไทยจึงควรเพิ่มจำนวนของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางให้มากขึ้นเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับประเทศ การสร้างนวัตกรรมในอุตสาหกรรมนํ้ายางจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ แต่เนื่องจากระดับนวัตกรรมของอุตสาหกรรมนํ้ายางของไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอ การศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาสถานภาพความก้าวหน้าและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการออกแบบพัฒนาต้นแบบกระบวนการการสร้างนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์ยางมียางในประเทศไทย โดยทำการศึกษาจากแบบสอบถามกลุ่มบริษัทผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากนํ้ายางธรรมชาติ ได้แก่ ยางมียาง ยางอนามัย เส้นด้ายยางยืดและลูกโป่งจำนวนทั้งหมด 87 ราย มีผู้ตอบกลับทั้งหมด 30 ราย และการสัมภาษณ์เชิงลึกบริษัทผู้ผลิตยางมียาง จำนวน 2 ราย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการพัฒนาเป็นต้นแบบกระบวนการสร้างนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์ยางมียาง

จากผลการศึกษาสถานภาพและความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์จากนํ้ายางธรรมชาติในประเทศไทย และการใช้การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปรด้วยเทคนิค Cluster Analysis ทำให้สามารถแบ่งกลุ่มกิจการตามระดับนวัตกรรม ออกได้เป็น นวัตกรรมระดับสูง นวัตกรรมระดับปานกลาง และนวัตกรรมระดับต่ำ ในขณะเดียวกันพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนานวัตกรรมประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกดังนี้ โดยปัจจัยภายใน ได้แก่ การดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ค่าใช้จ่ายด้านนวัตกรรมและการวิจัยพัฒนา การดำเนินกิจกรรมด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับปัจจัยภายนอกมาจากการสนับสนุนด้านการพัฒนานวัตกรรมจากหน่วยงานภายนอกเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินการยอมรับต้นแบบกระบวนการสร้างนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์ยางมียางที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นพบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นด้วยกับโครงสร้างของต้นแบบที่พัฒนาขึ้นและเชื่อว่า ถ้ากลุ่มผลิตภัณฑ์จากนํ้ายางของไทยมีต้นแบบกระบวนการการสร้างนวัตกรรมที่ชัดเจนจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรมต่อไป

Abstract

The rubber latex industry of Thailand plays a significant role in the country income. However, most rubber latex is exported as a raw material which is extremely low value compared to that of product. Therefore, Thailand should increase the rubber latex product manufacturing industry in order to generate sustainable income for the country. To achieve this, the introducing of the innovation to the rubber latex industry is one possible way. Nevertheless, according to the insufficient innovation performance of the Thai rubber latex industry, this research aimed to study the current status of the innovation of Thai rubber latex industry and the factors affecting the innovation situation in order to design the process model for the innovation development of rubber latex products in Thailand. The study method is questionnaire distributing among the natural rubber latex product manufacturers, namely rubber gloves, condom, rubber thread, and rubber balloon. Besides the 87 questionnaires which had been distributed and 30 responded back, the data also gathered from in-depth interviewing with two rubber glove manufacturers. Then the obtained data were analyzed in order to develop a process model.

According to the result from the study of the current status of the Thai natural rubber latex products, the degree of innovation of the manufactures was divided into 3 groups through Cluster Analysis: high, medium and low innovation. Meanwhile, the innovation development was affected by both internal and external factors. The internal factors consisted of the performance of innovation development, the investment of innovation and research and development, the performance of product and process activities, and Intellectual Property Protection. While the external factor was only from the support of innovation development from the external agency. Assessing the developed process model acceptance found that the entrepreneurs agreed with the structure of model and believed that if Thai rubber latex product groups have the distinct process model, it will bring the success of the innovation development to their groups in the future.